

Оксана Дубініна,
м. Київ

УДК 378.091:004.9

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРОЕКТ-МЕНЕДЖЕРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІТ-ПРОЕКТАМИ»

У статті обґрунтовано застосування інформаційних технологій у підготовці майбутніх фахівців нового профілю – проект-менеджер, розкрито особливості застосування інформаційних технологій в управлінні проектами, розглянуто матеріали і методи реалізації проекту. Окреслено зміст підготовки проект-менеджерів у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Ключові слова: проект-менеджер, вищий навчальний заклад, інформаційні технології, управління проектами.

В статье обоснованно применения информационных технологий в подготовке будущих специалистов нового профиля – проект-менеджер, раскрыты особенности применения информационных технологий в управлении проектами, рассмотрены материалы и методы реализации проекта. Определены

содержание подготовки проект-менеджеров в Учебно-научном институте менеджмента и психологи ГВУУ «Университет менеджмента образования».

Ключевые слова: проект-менеджер, высшее учебное заведение, информационные технологии, управление проектами.

The article substantiates the application of information technologies in the preparation of future specialists of a new profile – project manager, reveals the peculiarities of the application of information technologies in project management, examines the materials and methods of project implementation. The content of project managers' training at the Educational-Scientific Institute of Management and Psychology is outlined.

Key words: project manager, whistle-blowing mortgage, information technology, project management.

Глобалізація і прискорений інформаційний потік спричиняють необхідність постійних змін в організації і вимагають, щоб управлінські рішення приймалися досить швидко. Як показує практика управлінські рішення різного характеру досягають значно кращих результатів через проектний підхід, ніж через традиційні методи.

Сьогодні управління проектами з використанням інформаційних технологій (далі – ІТ), перетворюється на конкурентну перевагу організації, що, в свою чергу, формує на ринку праці потребу у фахівцях нового профілю – проект-менеджер (керівник проектів та програм), які здатні швидко адаптуватися до соціально-політичних трансформацій в країні.

Управління організацією через проекти здійснюється в багатьох країнах світу і такий підхід уже довів свою здатність істотно підвищувати ефективність управлінських рішень.

Як зазначає іспанський філософ Х. Ортега-і-Гассет: «Я є Я і моє оточення», тобто, людина не може розглядатися у відриві від світу – середовища, що її оточує. А сучасний світ – це світ проектів, де життя кожної людини також є унікальним проектом» [1].

Тому, формування кадрового корпусу управлінців нового покоління зі складу високоосвічених та висококваліфікованих, спеціально підготовлених фахівців із застосуванням прогресивних навчальних і управлінських технологій, є фундаментальною передумовою позитивної реалізації завдань, що необхідно розв'язати сьогодні в Україні.

У вищих закладах освіти України різного профілю функціонує магістратура з підготовки фахівців зі спеціальності 073 «Менеджмент» Спеціалізація «Управління проектами». Необхідність функціонування такої спеціальності обумовлена такими соціальними та політичними змінами в Україні:

- підвищуються темпи змін у промисловості, тому традиційні організаційні форми, ефективні в стабільному середовищі зі незмінними функціями, себе не виправдовують. У такому контексті перевага віддається гнучким стратегіям, організаційним структурам, що забезпечують швидке реагування на зміни;

- умови ринку стають більш вибагливими, проекти – масштабними та потребують більшого професіоналізму в управлінні ними. Важливої значущості набувають проблеми людських відношень, а саме, лідерство, мотивація, створення команди, управління конфліктами;

- діяльність менеджерів пов'язана з виконанням проектів, що вимагає спеціальних умінь та володіння певним інструментарієм реалізації їх виконання;

- проектний менеджмент упроваджує форми і методи, що дозволяють справлятися з інтеграційними процесами в освіті та на виробництві.

Підготовка майбутніх проект-менеджерів у ВНЗ передбачає використання загального та специфічного знання.

Загальні – це знання з теорії управління, операційного менеджменту, організаційної поведінки тощо. **Специфічні знання** відображають особливості тієї сфери діяльності, до якої належать проекти, – освітньої, інноваційної, організаційної тощо.

Проект-менеджер (керівник проектів та програм) в будь-якій системі матеріального та нематеріального виробництва повинен володіти відповідними знаннями та вміннями менеджменту, а саме: вміти працювати в команді, володіти аналітичними здібностями та вміннями здійснювати моніторинг, знати методики бюджетування та бізнес-планування, методики

інвестування проектів, побудови оптимізаційних моделей проектів, навички в галузі тайм-менеджменту та бути досвідченим користувачем програмного забезпечення.

Тому в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, розроблено сучасні професійні програми фахівців зі спеціальності «Менеджмент» Спеціалізація «Управління проектами», зокрема: формування проектної команди, планування проектної діяльності та дій, прийняття проектних рішень, виконання проектних дій, соціальна та екологічна безпека діяльності, теорія фірми, маркетинг проектно-орієнтованих організацій, інвестиційний менеджмент, методологія та організація наукових досліджень, макроекономіка-ІІ, управління освітніми проектами, моніторинг в організації, бізнес-планування проектно-орієнтованих організацій, управління соціальними проектами, управління міжнародними проектами та програмами, політологічні аспекти державного управління, інформаційні технології в управлінні проектами, методи статистичного опрацювання даних, психологія управління, тайм-менеджмент.

Майбутні фахівці проектного менеджменту мають змогу проходити кваліфікаційне стажування за програмою «Кейс-менеджмент в управлінні проектами» на базі Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові (Республіка Польща). Більшість кваліфікаційних магістерських робіт виконується здобувачами вищої освіти на замовлення підприємств Києва та Київської області, що будуть реалізовані, як ефективні проекти матеріального та нематеріального характеру. Така наукова та практична підготовка проектних менеджерів, зайнятих в сфері управління проектами забезпечить якісні позитивні зміни у практиці управління проектами, істотне підвищення ефективності робіт при підготовці та реалізації різних проектів і програм. Сьогодення ставить нові виклики до реалізації успішних проектів, тому кожен проект-менеджер має володіти на високому рівні програмним забезпеченням щодо створення та реалізації проектів. Таким чином, використання теорії управління проектами – це використання розвиненого інформаційного бізнес-середовища, що містить значну кількість програмного інструментарію для розробки та ведення проектів. Цей інструментарій може стати зброєю для організації комплексного захисту інформації. Майбутні проект-менеджери здобувають такі знання у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології при вивченні дисципліни «Інформаційні технології в управлінні проектами».

Для управління проектом необхідно використовувати ІТ-складник, тобто, програмне забезпечення (далі – ПЗ), що використовується для автоматизації процесів управління проектами щодо розв'язання таких задач. Відома значна кількість програмних пакетів, призначених для управління проектами. До простих належать такі, що забезпечують ІСУП базові функції планування та відслідковування проектів за взаємодії всіх учасників процесу управління. А у складних ІСУП створено цікавий інструментарій, що дає змогу інтегрувати процеси управління проектами в інформаційному середовищі. Між першим та другим видом ІС існує різниця у проміжних рішеннях, а також прослідковується складність апаратної частини, налаштування бізнес-логіки, навчання користувачів та її адміністрування [4].

Більшість якісних програм з управління ІТ-проектами існують в Інтернеті як веб-додатки, тобто, програму можна запустити за допомогою браузера, використовуючи внутрішню мережну організацію. Існує й інший тип програмного забезпечення для управління проектами, що працює з автоматизованого робочого місця (АРМ). Його можна використовувати і для декількох АРМ за умови під'єднання їх до мережі та для організації спільного доступу до інформації в будь-який час. Перевагою такого типу ПЗ є легкість доступу онлайн, зручність його оновлення. Для великих та складних проектів такі переваги є очевидними. Кожна ІС управління проектами виконує такі функції [3]:

- *відстеження* (обліковує зареєстровані процеси та проблеми. Можна призначити пріоритети для цих проблем. Самоорганізована система оновлення повідомлень у режимі часу);
- *ропис* (він дає змогу відстежувати графік часу до ресурсів графіка проектів, планувати графік проекту);

– управління портфелем проектів (дає змогу ефективно управляти набором проектів, тобто, підключати окремі проекти до загальної концепції ІС, що дає доступ до ресурсів системи та введення проекту до бізнес-стратегії);

– *управління ресурсами* (допомагає відстежувати та ділити ресурси, внесені в ІС, що необхідно використати в рамках проекту);

– *управління документами* (на основі вхідних даних та внаслідок їхнього аналізу організується електронний документо потік).

У процесі організації ІСУП з використанням мережевих технологій створюється корпоративна система управління проектами (далі – КСУП) – набір інструментів, методів, методологій, ресурсів та процедур, що використовуються під час управління проектами. Тобто, КСУП – організований механізм, що забезпечує прийняття ефективних рішень у межах проектної діяльності. Вона забезпечує взаємодію суб'єктів та об'єктів управління за допомогою процесів управління відповідно до задач та організаційної структури ІС. До суб'єктів управління належать активні учасники проекту, а об'єктом управління КСУП є проект, всі його елементи та характеристики [2].

Отже, процеси управління проектом застосовують у таких ракурсах: за *функціями* управління проектом і за *фазами* життєвого циклу проекту. Функції управління проектами здійснюються за обсягами робіт, часом, якістю, вартістю, ризиками, інтеграційним управлінням, управлінням інформаційними та комунікаційними системами.

Використані літературні джерела

1. Бойченко І. В. Філософія Історії : підручн. для вузів / І. В. Бойченко. – Київ : Знання, 2000. – 723 с.
2. Дубинин Є. Финансовое управление по проектам [Электронный ресурс] / Є. Дубинин. – Режим доступа: <http://www.cfin.ru/press/management/1998/11.shtml>. – Загл. с экрана.
3. Клімушин П. С. Інформаційні системи та технології в економіці : навч. посіб. / П. С. Клімушин, О. В. Орлов, А. О. Серенок. – Харків : Магістр, 2011. – 448 с.
4. Compuware Corp. web site [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.compuware.com/>. – Title from the screen.
5. OPNETTechnologies web site [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.opnet.com/>. – Title from the screen.

Bibliography

1. Boichenko I. V. Filosofiia Istorii : pidruchn. dlia vuziv / I. V. Boichenko. – Kyiv : Znannia, 2000. – 723 s.
2. Dubynyn Ye. Fynansovoe u pravlenye po proektam [Elektronnyi resurs] / Ye. Dubynyn. – Rezhym dostupa: <http://www.cfin.ru/press/management/1998/11.shtml>. – Zasl. s ekrana.
3. Klimushyn P. S. Informatsiini systemy ta tekhnolohii v ekonomitsi : navch. posib. / P. S. Klimushyn, O. V. Orlov, A. O. Serenok. – Kharkiv : Mahistr, 2011. – 448 s.
4. Compuware Corp. web site [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.compuware.com/>. – Title from the screen.
5. OPNETTechnologies web site [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.opnet.com/>. – Title from the screen.